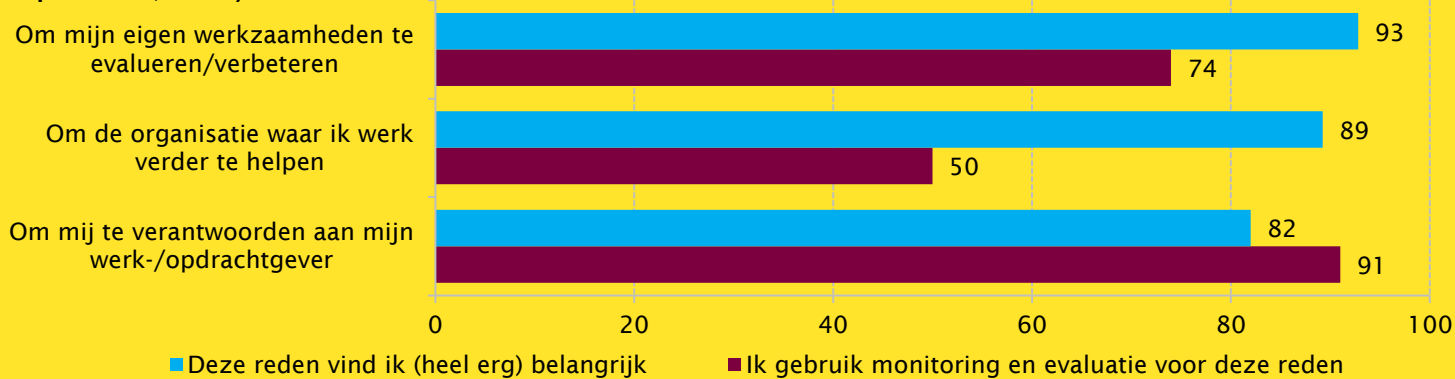

Monitoren en evalueren van het werk van buurtsportcoaches

Factsheet 2022/15

Angelina Gómez Berns & Wikke van Stam

Figuur 1. Redenen voor monitoring en evaluatie van het werk van buurtsportcoaches, volgens buurtsportcoaches (in procenten, n=125)

Bron: peiling buurtsportcoaches, Mulier Instituut, voorjaar 2022.

Inleiding

Het monitoren en evalueren van de inzet van buurtsportcoaches heeft een steeds duidelijkere plek gekregen in gemeenten die gebruik maken van de Brede Regeling Combinatiefuncties (BRC).¹ Bijna alle buurtsportcoaches monitoren wat ze doen en verbinden daar conclusies aan.² Dit is belangrijk om te kunnen onderbouwen waarom gekozen wordt voor bepaalde werkzaamheden en interventies, binnen een regeling die veel vrijheden kent. Nieuw onderzoek van het Mulier Instituut maakt het ervaren belang zichtbaar dat buurtsportcoaches en hun werkgevers hechten aan monitoren en evalueren en het gebruik hiervan. De resultaten van dit onderzoek worden in deze factsheet toegelicht.

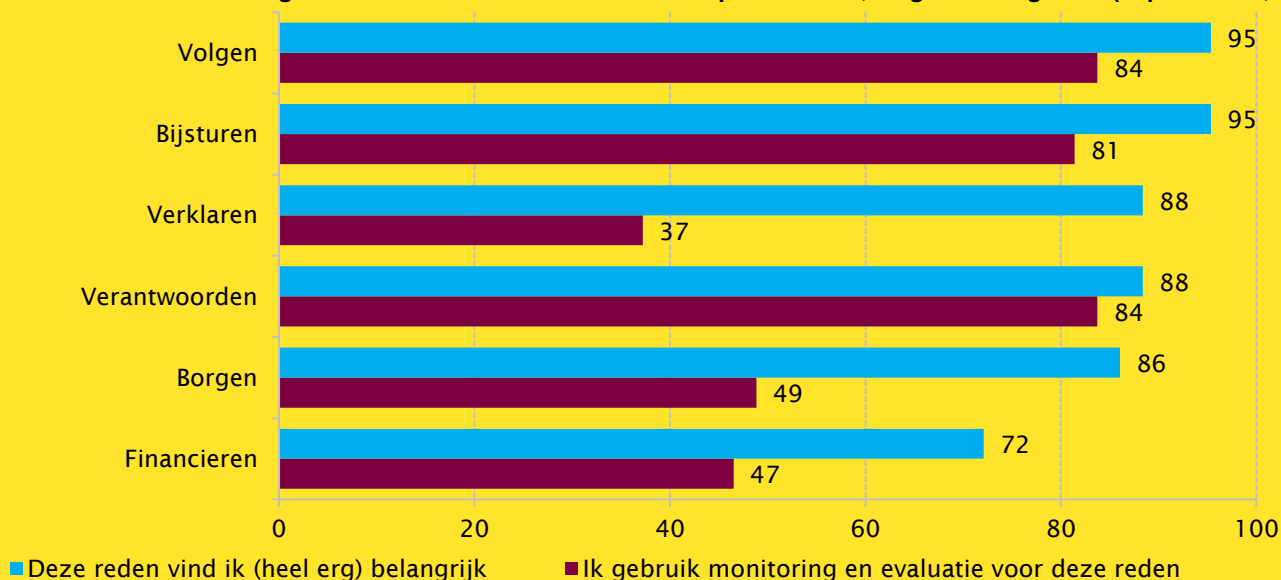
Het ervaren belang van monitoren en evalueren

Buurtsportcoaches en hun werkgevers monitoren en evalueren om verschillende redenen. In figuur 1 en 2 (blauwe balken) zijn de antwoorden te zien van respectievelijk buurtsportcoaches en werkgevers op de vraag hoe belangrijk zij de verschillende redenen om te monitoren en evalueren vinden. Opvallend is dat beide groepen een wat groter belang hechten aan monitoren en evalueren voor het volgen en eventueel verbeteren van de eigen werkzaamheden dan voor het verantwoorden en financieren. Dit is wel relatief, want de ondervraagden vonden alle voorgelegde redenen belangrijk.

Het daadwerkelijke monitoren in beeld

4 procent van de ondervraagde buurtsportcoaches, en de

Figuur 2. Redenen voor monitoring en evaluatie van het werk van buurtsportcoaches, volgens werkgevers (in procenten, n=43)

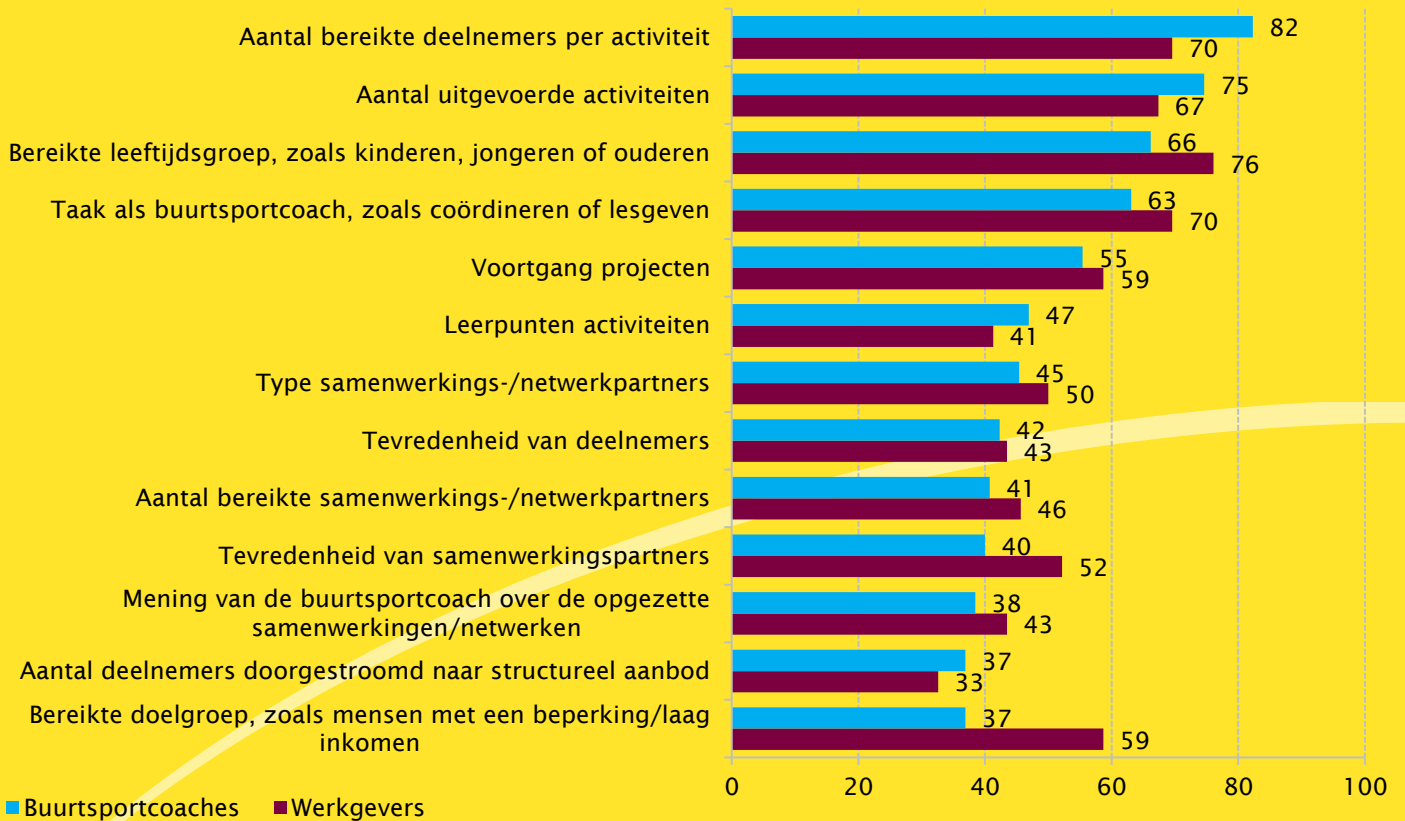

Bron: peiling werkgevers, Mulier Instituut, voorjaar 2022.

Neem voor meer informatie contact op met: [Wikke van Stam](mailto:Wikke.van.Stam@mulierinstituut.nl)

Mulier Instituut | T 030-7210220 | info@mulierinstituut.nl | www.mulierinstituut.nl

Figuur 3. De meest genoemde gegevens die worden bijgehouden over de inzet en resultaten van buurtsportcoaches, volgens buurtsportcoaches (n=130) en werkgevers (in procenten, n=46)

Bron: peiling buurtsportcoaches, Mulier Instituut, voorjaar 2022; peiling werkgevers, Mulier Instituut, voorjaar 2022.

buurtsportcoaches bij 7 procent van de ondervraagde werkgevers, houden geen gegevens bij van hun werk (niet in figuur). Alle ondervraagde werkgevers geven wel aan dat monitoringsgegevens, als deze worden verzameld, ook daadwerkelijk gebruikt worden.

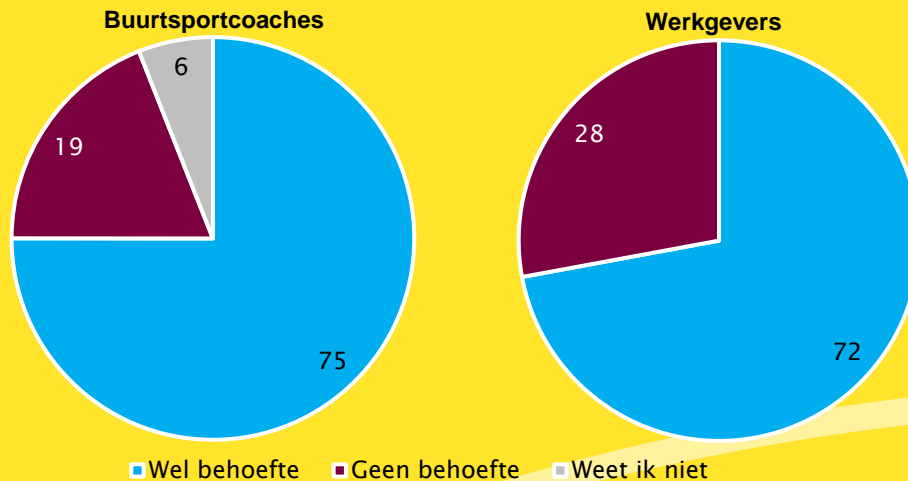
De buurtsportcoaches is gevraagd aan te geven of ze monitoren en evalueren voor de redenen in figuur 1 (paarse balk). Hoewel voor iedere reden een grote meerderheid van de buurtsportcoaches monitoren en evalueren belangrijk vindt, is het percentage buurtsportcoaches dat het daadwerkelijk gebruikt voor evalueren/verbeteren en om organisatie verder te helpen minder hoog (resp. 74% en 50%). Opvallend is dat het percentage buurtsportcoaches dat monitort en evalueert om te verantwoorden (91%) hoger is dan het percentage dat dit belangrijk vindt. Daarnaast gebruikt een flink percentage van de werkgevers monitoren en evalueren niet voor verklaren, borgen en financieren, terwijl ze dit wel belangrijk vinden.

Dat het ervaren belang en het huidige gebruik niet altijd op elkaar aansluiten suggereert ook het relatief lage rapportcijfer dat werkgevers geven voor het monitoren en evalueren van inzet en resultaten van buurtsportcoaches binnen de eigen organisatie, namelijk gemiddeld een 6,4 (niet in figuur). De werkgevers die het monitoren en evalueren met een onvoldoende beoordelen, hebben daarvoor uiteenlopende redenen. Zo zouden gegevens algemeen en onvoldoende gestructureerd zijn, voorzien monitoringssystemen niet overal in, is monitoring niet of onvoldoende zichtbaar en hebben buurtsportcoaches onvoldoende tijd om aan de slag te gaan met het verzamelen en analyseren van monitoringsinformatie.

De wijze van bijhouden van gegevens

Buurtportcoaches en werkgevers houden uiteenlopende gegevens bij over de inzet en resultaten van de werkzaamheden van buurtsportcoaches (zie de meest genoemde in figuur 3). Buurtportcoaches houden relatief vaak het aantal bereikte deelnemers per activiteit en het

Figuur 4. Behoeftte aan ondersteuning bij monitoren en evalueren, door buurtsportcoaches (n=125, links) en werkgevers (n=43, rechts; in procenten)

Bron: peiling buurtsportcoaches, Mulier Instituut, voorjaar 2022; peiling werkgevers, Mulier Instituut, voorjaar 2022;.

aantal uitgevoerde activiteiten bij en wat minder vaak zaken als de tevredenheid van deelnemers en samenwerkingspartners en de doorstroom van deelnemers naar structureel aanbod.

69 procent van de buurtsportcoaches geeft aan de monitoringsgegevens (ook) bij te houden in een Excel-document. Daarnaast noemen ze als manieren om te monitoren: Word (39%), een online tool (20%), de Outlook-agenda (18%) en een tijdsregistratiesysteem (18%). Werkgevers geven vrijwel hetzelfde aan.

De meest genoemde online tool om monitoringsgegevens bij te houden is het Buurtsportcoach Kompas, een applicatie die de afgelopen jaren mede met steun van het ministerie van VWS is ontwikkeld om buurtsportcoaches te helpen monitoren. In 2021 zijn bijna 4.000 door buurtsportcoaches georganiseerde/geleide activiteiten gemonitord met deze tool.³ Omdat binnen deze gemeenten lang niet alle werkgevers en buurtsportcoaches ermee werken, is de tool bij velen niet bekend: 45 procent van de buurtsportcoaches en 36 procent van de werkgevers die de peiling hebben ingevuld waren niet bekend met de tool. Naast het Buurtsportcoach Kompas zijn vele andere tools op de markt om gegevens bij te houden en worden online programma's creatief ingezet om te helpen bij monitoren

en evalueren. Ondervraagde buurtsportcoaches en werkgevers gebruiken hiervoor onder andere Google Forms, SurveyMonkey, GRAS en Canva.

Op zoek naar een efficiëntere manier

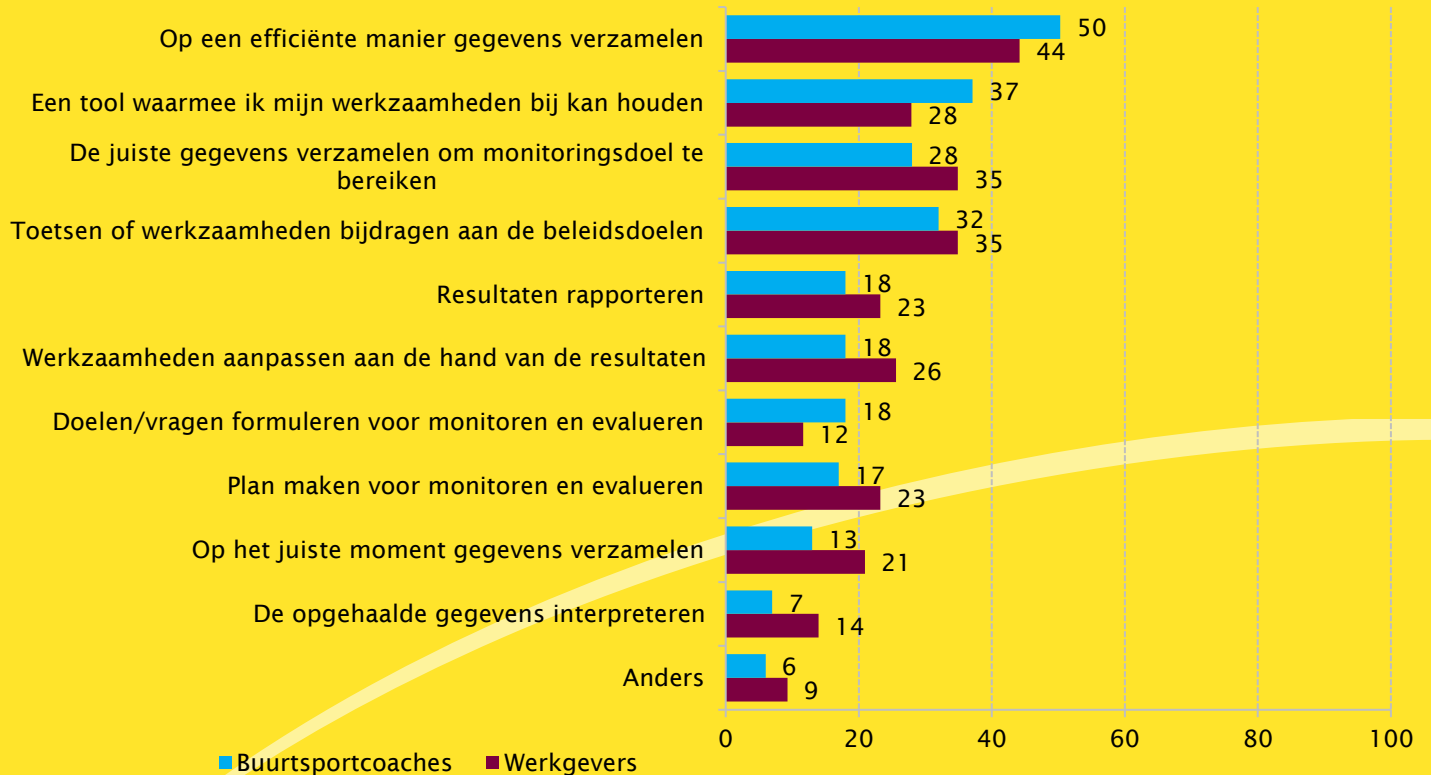
Buurtsportcoaches en werkgevers zijn gevraagd naar de ondersteuningsbehoefte bij verschillende aspecten van het monitoren en evalueren. 28 procent van de werkgevers en 19 procent van de buurtsportcoaches gaf aan geen behoefte aan ondersteuning te hebben (zie figuur 4). Dit is hoger dan in 2020 (respectievelijk 10% en 7%)², wat zou kunnen betekenen dat werkgevers en buurtsportcoaches het monitoren en evalueren beter hebben ingebed in de werkzaamheden.

Toch is er nog steeds veel behoefte aan ondersteuning bij verschillende onderdelen van monitoren en evalueren (zie figuur 5). Veel genoemd worden met name hoe gegevens kunnen worden verzameld (hoe doe je dit efficiënt en met welke tool?), bepalen welke gegevens het best bijgehouden kunnen worden en bepalen wat de resultaten zeggen over het achterliggende doel.

Conclusie

Monitoren en evalueren is een vast onderdeel geworden van de taken van de meeste buurtsportcoaches. Werkgevers en buurtsportcoaches vinden het om

Figuur 5. Onderdelen van monitoren en evalueren waarbij buurtsportcoaches (n=101) en werkgevers (n=31) behoefte aan ondersteuning hebben (in procenten)

Bron: peiling buurtsportcoaches, Mulier Instituut, voorjaar 2022; peiling werkgevers, Mulier Instituut, voorjaar 2022.

verschillende redenen belangrijk. De meesten zien in dat het kan helpen bij het verbeteren en bijsturen van de eigen werkzaamheden. Toch kan nog een slag gemaakt worden, want niet iedereen is tevreden over het monitoren en evalueren binnen de eigen organisatie. Het gaat te vaak over verantwoord en de manier waarop gegevens kunnen worden verzameld is niet altijd even efficiënt.

Hoewel dit iets minder lijkt dan een aantal jaar geleden, is er nog steeds vrij veel behoefte aan ondersteuning. Buurtsportcoaches en werkgevers kunnen zelf met een stappenplan⁴ aan de slag om het monitoren en evalueren binnen hun organisatie te verbeteren, en de Landelijke Academie Buurtsportcoaches kan hier een rol in spelen door het workshops aan te bieden.

Verantwoording

De data van deze factsheet zijn afkomstig van de panelpeilingen onder buurtsportcoaches (n=130) en hun werkgevers (n=46). Deze zijn uitgezet in april en mei 2022

in samenwerking met WIJ Buurtsportcoaches en Vereniging Sport en Gemeenten, en met subsidie van het ministerie van VWS. Relatief veel buurtsportcoaches die hebben meegedaan aan dit onderzoek hebben een hbo-achtergrond (en dus relatief weinig een mbo-achtergrond), en relatief veel werkgevers komen vanuit de gemeentelijke organisatie. Dit kan invloed hebben gehad op de uitkomsten in deze factsheet.

Referenties

1. Hoogendam, A., & Van Lindert, C. (2021). Monitoren en evalueren van een complex sportbeleidsinstrument: de buurtsportcoach. *Tijdschrift voor gezondheidswetenschappen*, 99, 34-43.
2. Van Stam, W., & Heijnen, E. (2021). De stand van zaken bij de inzet van buurtsportcoaches. Mulier Instituut.
3. Buurtsportcoach Kompas.
4. Van Stam, W., Brandsema, A., & Van Lindert, C. (2018). Stappenplan voor het monitoren en evalueren van de inzet van buurtsportcoaches. Mulier Instituut.